

Jaarverslag Bodem 2020 Wbb

Gemeente Emmen

1. Toelichting Jaarverslag Bodem Wbb 2020

De gemeente Emmen voert bodemtaken uit in het kader van de Wet bodembescherming, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Woningwet en de Wet ruimtelijke ordening. De taken hebben als doel het beschermen, gebruiken en herstellen van de bodem. De gemeente Emmen is bevoegd gezag Wet bodembescherming (Wbb) en daarmee is de gemeente Emmen verantwoordelijk voor de uitvoering van de verplichtingen in kader van de landelijke bodemsaneringsoperatie. Voor de uitvoering van deze verplichtingen zijn rijksmiddelen beschikbaar gesteld. De gemeente Emmen stelt voor de uitvoering van de landelijke bodemsaneringsoperatie meerjarenprogramma's op, meestal voor de duur van 5 jaar, waarin is aangegeven wat wij gaan doen en met welke middelen. Jaarlijks wordt op basis van het meerjarenprogramma voor de uitvoering een gedetailleerder jaarplan opgesteld. Dit verslag betreft het Jaarplan Bodem Wbb 2020

2. Kader

De milieugenda 2013-2016 van de gemeente Emmen is het kader voor het meerjarenprogramma bodem 2016 – 2020, dat op 29 september 2016 is vastgesteld door de gemeenteraad. In de milieugenda 2013-2016 van de gemeente Emmen zijn de hoofddoelstellingen van het gemeentelijk milieubeleid aangegeven en geeft aan hoe de gemeente dat denkt te bereiken (hoe). De gemeentelijke bodemnota geeft aan wat de gemeentelijke ambities zijn voor bodem en op welke wijze bodem wordt betrokken in de besluitvorming en uitvoering (wat).

In het convenant bodem en ondergrond 2016 – 2020 zijn de afspraken vastgelegd met het rijk over de uitvoering en de daarvoor beschikbare middelen. Het meerjarenprogramma bodem 2016 -2020 van de gemeente Emmen geeft op hoofdlijnen aan wat de gemeente Emmen tussen 2016 en 2020 gaat doen, en met welke middelen, om de gemeentelijk ambities en de convenantverplichtingen te bereiken. Jaarlijks stelt het college van B&W binnen dit meerjarenprogramma een jaarplan bodem vast en jaarlijks ook een jaarverslag en het college brengt het jaarplan en het jaarverslag ter kennisname van de raad.

De uitvoering van dit jaarprogramma 2020 berust bij de RUD. De RUD heeft over 2020 een totaalrapportage uitgebracht. I.v.m. de rapportage aan de raad is het bodemdeel wat betrekking heeft op de Wet Bodembescherming en de spoedlocaties hieronder uitgelicht uit de totaalrapportage en een belangrijk deel van het jaarverslag Bodem – 2020.

3. Wettelijke taken

Toetsen en beschikken

Op grond van de Wbb heeft de RUD bodemonderzoeken/saneringsplannen/evaluatieverslagen/nazorgplannen/meldingen beoordeeld, getoetst en beschikt. Daarnaast heeft de RUD monitoringsverslagen, plannen van aanpak en zorgplichtsaneringen beoordeeld. De voortgang van de beschikking procedures is zorgvuldig bewaakt. Er is 1 termijnoverschrijding geweest. De reden is dat de locatie niet tijdig vanuit het bevoegd gezag is doorgezet naar de RUD.

Stand van zaken start saneringen/beschikkingen

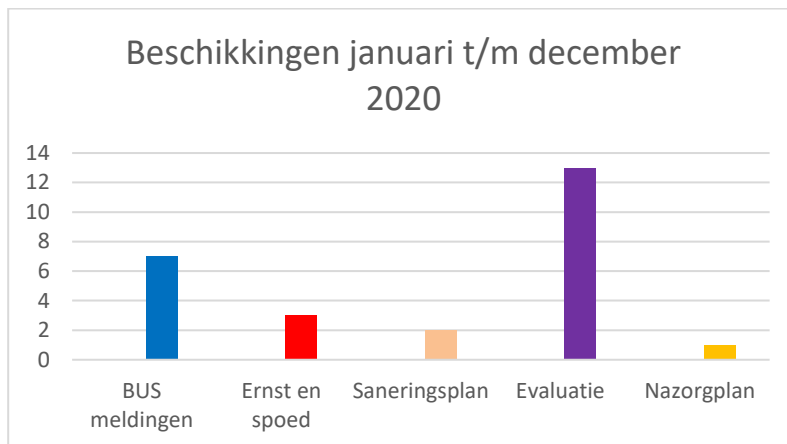
In 2020 is er 36 keer een kick off bespreking geweest over aanvragen/meldingen/projecten die zijn ingediend bij de gemeente. In deze kick off worden binnengekomen aanvragen en bijbehorende rapportages besproken tussen de diverse bodemdisciplines zoals een jurist, toezichthouder, projectleider en adviseur. Ook worden er afspraken gemaakt over het vervolgtraject.

In 2020 zijn er 3 beschikkingen voor ernst en spoed afgegeven. Daarnaast 2x een beschikking op een saneringsplan. De meeste saneringen vinden plaats via het Besluit Uniforme Saneringen (BUS). De RUD

heeft met 7 BUS meldingen ingestemd. Er zijn meer beschikkingen op evaluatie afgegeven, namelijk in totaal 13 tezamen met een beschikking op het nazorgplan.

In onderstaande grafiek is een overzicht gegeven van de realisatie voor onze taak toetsen, beoordelen en instemmen van het jaar 2020. Naast beschikkingen zijn tevens monitoringsbrieven, zorgplichtbrieven en de instemmingsbrieven m.b.t. de plannen van aanpak uitgegaan. Deze zijn niet meegenomen in onderstaande grafiek.

Grafiek 1: Aantallen beschikkingen/besluiten Wbb

Enkele locaties uitgelicht

Hieronder wordt nader ingegaan op enkele locaties waarvoor de RUD, namens de gemeente, de bevoegd gezag rol heeft uitgevoerd:

* Voor de locatie Kapitein Grantstraat 20 te Emmen is een ambtshalve beschikking Ernst en Spoed afgegeven op verzoek (17 februari 2020). In eerste instantie ging het verzoek om overschrijving van naam van de vrijwaring van de verantwoordelijkheid betreft van de aanwezigheid van de diepe grondwaterverontreiniging (met VOCL). Echter deze is destijds nooit door de gemeente afgegeven. Gekozen is voor het ambtshalve nemen van een beschikking daarvoor ligt het gefundeerd vast.

* Voor de locatie Kanaal A NZ 108 te Emmer-Compascuum loopt een onderzoek om te kijken wat de mogelijke bijdrage kan zijn van de gemeente in het saneren van de locatie. Het onderzoek richt zich op eventuele toezeggingen in het verleden van de gemeente voor bijdrage van de sanering van de aanwezige verontreiniging, naar de huidige eigenaar (nu erven van). Dit project loopt.

* Verbindingskanaal NZ 73 te Roswinkel. Op deze locatie zijn woningen gesloopt en op een deel van de locatie is bodemverontreiniging aanwezig. In verband met ontwikkelingen is een saneringsplan ingediend om de bodemverontreiniging te saneringen. De procedure voor het nemen van een beschikking ernst en geen spoed en instemming saneringsplan is afgerond. Voor de uitvoering van het saneringsplan zal gemotiveerd worden afgeweken van de leeflaag van 1 meter vanwege inpassing en doelmatig saneren (kosten).

Te verwachten procedures

Voor de ontwikkeling nabij Vaart NZ 85 te Nieuw-Amsterdam (locatie voormalig Vugteveen) zal begin 2021 een beschikking ernst en geen spoed worden afgegeven en instemming saneringsplan.

Voor de sanering van de NAM-locaties binnen de gemeente Emmen, is er een aanvraag voor instemming met een saneringsplan op hoofdzaken binnengekomen. De aanvraag is opgeschort tot februari 2021 omdat deze niet voldoet. Met de NAM is hierover overleg gaande.

Toezicht bodemsanering

Er zijn 13 saneringen geregistreerd als gestart vanaf begin 2020. De gestarte sanering is minimaal 1 en vaak meerdere keren bezocht door de toezichthouder. De Coronacrisis is niet van invloed op de werkzaamheden. Toezicht op bodemsanering vindt ook plaats, met inachtneming van de nodige afstand. Door toezicht en handhaving houdt de RUD de kwaliteit van de aanpak van verontreinigen geborgd en wordt toezicht gehouden op de afvalstromen.

WKO

Voor de gemeente zijn er 17 meldingen voor de aanleg van gesloten Bodemenergiesystemen afgehandeld. Het ging hier om 30 systemen. Het gaat o.a. ook om projecten waar bij meerdere woningen een gesloten bodemenergiesysteem wordt aangelegd. (Delftlanden) Gezien de huidige energietransitie mag verwacht worden dat de ingezette stijgende trend van WKO meldingen de komende jaren nog verder zal toenemen.

De meldingen voor de gesloten bodemenergiesystemen worden door ons ook geregistreerd in het Landelijk Grondwater Register (LGR). Door het opnemen van het bodemenergiesysteem in het LGR kan bij eventuele nieuwe initiatieven in de omgeving rekening worden gehouden met bestaande systemen. Dit om te voorkomen dat bodemenergiesystemen elkaar negatief gaan beïnvloeden waardoor het doelmatig functioneren wordt geschaad.

Diversen

Grondwaterbeschermingsgebied Noord Bargeres: Vanwege het aantreffen van een onverwachte verontreiniging in het grondwaterbeschermingsgebied is, onder leiding van de provincie, een tijdelijke projectgroep samengesteld waarin WMD, waterschap, gemeente Emmen, en RUD samenwerken. In de huidige projectgroep adviseert de RUD, namens de gemeente, op gebied van bodemverontreiniging en milieuvergunningverlening.

Nota Bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten: Alle bodemkwaliteitskaarten in Drenthe zijn geüpdatet voor PFAS. De raad van Emmen heeft de nieuwe Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten op 28 mei 2020 vastgesteld. Hierin is tevens de al vastgestelde PFAS kaart in opgenomen. Op de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten is 1 zienswijze binnengekomen. Deze zienswijze heeft de RUD beoordeeld en daarover geadviseerd en namens de gemeente de indiener per brief beantwoord.

PFAS: De RUD heeft een inhoudelijke bijdrage geleverd, namens de gemeente, aan de totstandkoming van het Tijdelijk Handelingskader PFAS door deelname in het landelijke kernteam PFAS en tegenlezen van de conceptteksten van het ministerie. De verwachting is dat het landelijke definitieve handelingskader begin 2021 gereed zal zijn

Plangebied De Heldenhof : Bij de ontwikkeling van het plangebied De Heldenhof in Emmen op de locatie van de voormalige brandweerkazerne is PFAS boven de tijdelijke Inventiewaarden (INEV) aangetoond. De uitvoering van de woningbouw van 2de fase loopt hierdoor vertraging op. Er dient eerst gesaneerd te worden om de bodem geschikt te maken voor woningbouw. Met bevoegd gezag Wbb is in 2020 afgestemd dat er op basis van de huidige bodemonderzoeksgegevens sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging, maar dat er bij huidig en toekomstig gebruik geen actuele risico's te verwachten zijn. Sanering kan op een 'natuurlijk moment', De ontwikkeling is het bedoelde 'natuurlijke moment'.

In 2020 is in nauw overleg met de gemeente (als verkoper van de te ontwikkelen percelen) gewerkt richting een saneringsoplossing. De combinatie van hoge afzetkosten voor de met PFAS verontreinigde grond, de afspraken met de ontwikkelaar over de staat waarin percelen worden overgenomen en vanwege het belang van toekomstige bewoners, maakten een zorgvuldige afweging nodig. Eind 2020 is een concept saneringsplan opgesteld. Dat wordt begin 2021 afgerond en samen met de uitgevoerde

bodemonderzoeken ingediend voor beschikking ernst en spoed en instemmen met saneringsplan. Aansluitend kan de sanering doorgang vinden.

Advies Nederlandse richtlijn bodem (NRB) m.b.t Wildlands: Wildlands heeft de opdracht gekregen om de controles/keuringen op alle genomen voorzieningen voor 25 december 2020 uit te voeren. Gezamenlijk met andere RUD-teams wordt geadviseerd over de uitvoering en eventuele afwijkingen.

4. Uitvoering projecten jaarplan bodem.

Naast de wettelijke taken is de RUD door de gemeente Emmen ook belast met de uitvoering van de saneringsopgave die de gemeente Emmen heeft. Hiervoor is al vermeld dat de gemeente Emmen hiervoor een convenant heeft met de rijksoverheid. En dat de gemeenteraad hiervoor een meerjarenplan heeft vastgesteld. Waar in het verleden de gemeente Emmen zelf de projectleiding had over enkele projecten, berust sinds medio 2019 de begeleiding van alle projecten bij de RUD. De administratie rondom de projecten wordt verzorgd door de RUD. Voor de uitvoering in 2020 is aan de RUD Drenthe €745.000,= beschikbaar gesteld door de bevoorschotting van eenmalig €85.000,= en vervolgens in maandelijkse termijnen €60.000,=

4.1. Aanpak spoedlocaties

Vangnetlocaties:

Gat van Reef:

Met de betrokken partijen, waaronder de eigenaar, zijn wij sinds enkele jaren in gesprek om toekomstscenario's te bepalen. De gemeente neemt in deze gesprekken het voortouw, de RUD is hierin adviseur. Het proces laat vanaf 2019 weer progressie zien en zijn er afspraken in de maak over afwikkeling van de financiën van de sanering. In 2020 is een onderzoek uitgevoerd naar de omvang van de verontreiniging en het verspreidingsgedrag. Conclusie van het onderzoek is dat er sprake is van onaanvaardbare verspreidingsrisico's. Het onderzoek is ingediend bij bevoegd gezag, die in 2020 eveneens een beschikking ernst en spoed heeft afgegeven. In 2020 is ook een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke saneringsoplossingen. Om de verspreidingsrisico's te beheersen is een monitoringsmaatregel in eerste instantie voldoende. Om de locatie verder meer bruikbaar te maken dan nu het geval is zijn enkele afdek-/egaliserievarianten onderzocht. De noodzakelijke grondwatermonitoring en het afdekken/egaliseren zijn concreet ingevuld in een saneringsplan. Dit plan is gereed en besproken met bevoegd gezag Wbb. Het plan wordt echter pas ingediend als de overdracht van percelen is geweest en overeenkomsten met de betrokkenen zijn gesloten. Vanaf begin 2021 krijgt het proces om te komen tot overeenkomsten van percelen weer vervolg. In 2021 wordt vervolgens, nadat ook instemming met het saneringsplan is gekregen, gestart met de eerste monitoring van de locatie. Het afdekken/egaliseren vindt plaats in 2022.

Centrum Emmen VOCL:

Om de drinkwaterwinning op de Bargeses te beschermen is in het centrum van Emmen een beheers-, en monitoringssysteem aangelegd. Het beheerssysteem is afgelopen jaar gerenoveerd en is bijna weer functionerend conform huidige opzet. Het monitoringssysteem zal echter nog moeten worden aangepast. Op basis van een nieuwe modellering is berekend waar aanvullende onttrekking nodig is. Om de juiste posities van nieuwe onttrekkingsfilters definitief te bepalen is bijplaatsing van meetpunten nodig. De voorbereidingen voor de bijplaatsing van nieuwe meetpunten zijn gestart in december 2020. De beheersing wordt vervolgens medio 2021 aangepast. Uit de huidige monitoringsgegevens blijkt dat er sprake is van doorslag van de verontreiniging. Deze situatie is niet helemaal onverwacht. We zijn daarom enkele jaren geleden een proces gestart om met provincie Drenthe, WMD, Waterschap Vechtstromen en de gemeente Emmen de ondergrondaspecten meer integraal en met elkaar op te pakken: Dat doen we in het proces gebiedsgericht grondwaterbeheer (zie verder beschrijving gebiedsplan Emmen).

Wolfsbergenweg 6a, Emmen:

Op de locatie aan de Wolfbergenweg 6a is sinds 1996 een tankstation gevestigd. In 2001 moest het tankstation voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen. Zowel in de grond als het grondwater zijn gehalten boven de interventiewaarde aangetoond met aromaten, benzeen, toluen, ethylbenzeen, xylenen en minerale olie. Er is gesaneerd. De saneringswerkzaamheden hebben plaatsgevonden in combinatie met de werkzaamheden die nodig waren voor de nieuwe milieueisen van het tankstation. De saneringswerkzaamheden bestonden uit 2 fasen. Fase 1 is gestart in 2001. Fase 2 in 2007. In 2020 is voor het laatst gemonitord.

In juni 2020 is beschikt op het evaluatierapport. Er is voldaan aan de doelstelling van een multifunctionele sanering.

1e Kruisdiep wz 72 Nieuw Weerdinge (vml. Gero):

Eind 2018 begin 2019 zijn er bij de locatie, waar zich hoge concentraties verontreiniging in de bodem bevinden, doormiddel van directe injecties, bacteriën en voedingsstoffen in de bodem geïnjecteerd om de biologische afbraak te stimuleren en nalevering naar het diepere grondwater te beperken en mogelijk te stoppen. Uit de monitoringsrapportage blijkt dat in vergelijking met de nul situatie de concentraties VOCL aan het afnemen zijn. Er is sprake van biologische afbraak. De volgende monitoringsrapportage volgt halverwege 2021.

Boerdijk 32, Veenoord:

Nadat de afkoop met de eigenaar is geregeld is de RUD gestart met een onderzoek om te bepalen wat mogelijk is met deze grondwaterverontreiniging met zink. Dit was om meer zekerheid te krijgen over de actuele verontreinigingssituatie en daarmee het toekomstige gedrag van de verontreiniging te modelleren. Echter omdat veel peilbuizen niet meer aanwezig waren was het bepalen van de actuele verontreinigingssituatie niet mogelijk. Daarom is modelmatig een voorspelling gedaan van hoe de verontreiniging zich in de toekomst gaat gedragen met behulp van wel beschikbare gegevens. Dit is mogelijk en ook betrouwbaar omdat het verontreinigingsbeeld in de loop van de tijd slechts beperkt wijzigt (zink is een niet heel mobiele stof). Ook is beging 2020 een afweging gemaakt van saneringsopties. Uit de afweging bleek dat een monitoringsvariant als saneringsaanpak het meest doelmatig is. De modellering is mede de onderbouwing voor de invulling van de monitoring. Het saneringsplan is opgesteld in nauw overleg met bevoegd gezag Wbb, is gereed en kan worden ingediend. Voorafgaand aan het versturen van de instemming met het saneringsplan wordt nog een communicatietraject (nader in te vullen, digitale bewonersbijeenkomst of een korte brief) gestart met belanghebbenden. . Na instemming van bevoegd gezag(proceduretermijn 15 weken) kan met de monitoring worden begonnen (start gepland in 2021 en na een aanvankelijke tweejaarlijkse frequentie een afnemende frequentie).

Noorderstraat 9, Emmen

Ter hoogte van deze locatie is een in-situ bodemsanering uitgevoerd. De aanpak van deze verontreiniging bestaat uit het stimuleren van de anaerobe afbraak van de VOCL verontreiniging. De overkoepelende saneringsdoelstelling is het realiseren van een maximale vrachtverwijdering in de bronzone om nalevering van de verontreiniging in de pluim te voorkomen. Uit de rapportage van 2020 blijkt dat nog sprake is van vorming en ophoping van dichloorethenen. Op basis van vervolgmonitoring moet blijken of bijsturing in de aanpak en eventueel de inzet van een terugvalsscenario noodzakelijk is.

Bedrijfslocaties:

Phileas Foggstraat 1 en 3, Emmen

Voor deze locatie is een saneringsplan ingediend en is instemming gegeven door bevoegd gezag Wbb. Als gevolg van bedrijfsmatige activiteiten is de bodem (grond en grondwater) verontreinigd geraakt met vluchtige chloorkoolwaterstoffen (VOCL). Vanuit de grond is VOCL in het grondwater terecht gekomen. In de grond is door grondwaterstroming inmiddels nagenoeg geen VOCL meer aanwezig. In de loop van de tijd is door deze grondwaterstroming echter wel een pluim met VOCL in het grondwater ontstaan. In 2021 zal er een monitoring van het grondwater (pluim) plaatsvinden.

Phileas Foggstraat 7, Emmen (Resideo vml. Honeywell)

De monitoringsrapportage is binnen en moet nog worden beoordeeld. Daarnaast is in 2020 een afweging uitgevoerd om te komen tot een andere aanpak, mede onder invloed van de RUD. Dit proces krijgt in 2021 een vervolg.

Phileas Foggstraat 36, Emmen

Gemeente neemt op deze locatie het voortouw voor begeleiding eventueel benodigde sanering. Eerste Bokslootweg 17, Emmen: Hier vindt jaarlijks monitoring plaats het betreft een eeuwigdurende aanpak grondwateronttrekkings- en beheerssysteem. Alles verloopt volgens planning.

Nieuw Amsterdamseweg 31a Zandpol:

Eén bron van verontreiniging is in het verleden ontgraven. Van een tweede bron wordt middels een persluchtscherm nalevering aan het grondwater beperkt (beheersmaatregel). Monitoring van de effecten heeft in 2020 plaatsgevonden. Er kan nog niet worden ingestemd met beëindiging van de sanering, omdat enerzijds de grondwaterkwaliteit nog niet overal aan de afgesproken doelstelling voldoet. Anderzijds is er voor een deel van de locatie onduidelijkheid over afwijkend lage concentraties. Niet zeker is of de lage concentraties verontreinigingen in het grondwater van eenmalige aard zijn of dat de lage concentraties blijvend zijn. Ten slotte is er onduidelijkheid over de continuering van de beheersmaatregel. In 2021 staat overleg met de RUD gepland om afspraken over eventuele afronding te maken. Vooralsnog staat de volgende monitoringsronde in 2023 gepland.

Vml WKI terrein Valendisweg, Schoonebeek:

Monitoring vindt 1x per 3 jaar plaats. De volgende monitoringsronde is in 2022. Kanaalweg 20-22 Schoonebeek:

De eigenaar monitort. Uit de monitoring blijkt dat de verontreiniging lijkt af te nemen. De verwachting is dat er in 2023 een stabiele eindsituatie is.

Beekweg 33 Schoonebeek:

Monitoring vindt 1x per 5 jaar plaats. Conclusie uit de vorige monitoring is dat voor 2 vlekken meer onderzoek naar de verspreiding plaats moet vinden en dat een andere vlek gunstige omstandigheden heeft voor natuurlijke afbraak van de VOCL grondwaterverontreiniging.

4.2. Nazorg en monitoringslocaties:

Actualisatie onderzoek nazorgverplichting is vanwege personele wisseling niet opgepakt. In 2021 zal dit verder worden opgepakt.

4.3. Gebiedsgericht grondwaterbeheer

Gebiedsplan Emmen:

Vanaf begin 2019 is met vijf betrokken partijen (provincie Drenthe, Emmtec, WMD, waterschap Vechtstromen en gemeente Emmen) gewerkt aan een gebiedsplan Emmen voor het gebied Emmtec e.o. en het gebied Emmen Centrum. De RUD trekt dit proces. Afgelopen periode is er hard gewerkt aan het opstellen van een gebiedsplan. Er ligt nu een definitief gebiedsplan (juli 2020). Op 1 december is een definitieve beschikking door bevoegd gezag Wbb (Gemeente Emmen) afgegeven. Daarnaast is op 15 december 2020 de samenwerkingsovereenkomst getekend door de vijf betrokkenen partijen. Vanaf 2021 volgt een communicatietraject en is het gebiedsplan in uitvoering.

4.4. Kennisontwikkeling, kennisdeling en kwaliteitsborging

De gemeente Emmen en de provincie Drenthe zijn gezamenlijk met de andere twee noordelijke provincies, de FUMO, de ODG, de RUD Drenthe, de gemeenten Groningen en Leeuwarden, Bodem+ en de Inspectie Leefomgeving en Transport bezig geweest met de voorbereiding op de Noordelijke Netwerkdag. Deze was gepland voor 29 oktober, echter vanwege de Coronacrisis kon deze geen doorgang vinden. De RUD vertegenwoordigt de gemeente in de werkgroep bodem (WEB) van de VNG. De VNG-WEB heeft afgelopen jaar taakgroepen opgericht om gemeenten bij te staan in de voorbereiding op en de uitvoering van de Omgevingswet. Er vindt regelmatig afstemming plaats over de onderwerpen die besproken worden in de VNG-WEB met de gemeente. Met deze inzet bereiden we de gemeente en de RUD voor op de bodemtaken na 2021.

4.5. Visie op bodem en ondergrond

In het jaarplan gaf de gemeente Emmen aan te willen werken aan actualisatie van het bodembeleid. De voorkeur werd gegeven aan ontwikkeling daarvan in Drents verband.

Indien nodig is echter de mogelijkheid opgenomen in het jaarplan, om zelf nieuw beleid te ontwikkelen en zo nodig daarvoor ook de nodige onderzoeken te doen. In deze financiële reservering werd rekening gehouden met een verbreding van het beleid. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het omgaan met (historische) chemische verontreiniging van bodem en/of grondwater. Maar wordt ook de verbinding gelegd met andere maatschappelijke opgaven zoals: bodem en energie, bodem en bodemdaling en klimaatadaptatie, bodem en grondwater.

Gaandeweg kreeg de gemeente echter de voorkeur om terughoudend te zijn in nieuwe beleidsontwikkeling, maar om wel aangehaakt te blijven bij de visie- en beleidsontwikkeling in Drenthe. In Drenthe wordt in het Omgevingsplatform Drenthe (OPD) door gemeenten, provincie, waterschappen, veiligheidsregio, GGD, Rijkswaterstaat en de RUD samen gewerkt aan de invoering van de Omgevingswet. Onder dit platform is een werkgroep Bodem actief die als een van de opdrachten heeft een Drents bodembeleid uit te werken. De ontwikkelingen in Drenthe en eerste verkenningen om te komen tot een gezamenlijke visie zijn bekostigd uit landelijke stimuleringsregelingen. Door deze wending is in 2020 amper gebruik gemaakt van de financiële ruimte in het Jaarplan Bodem.

4.6. Informatiebeheer

De gemeenten en provincie hebben de verplichting om alle bodeminformatie, op aanvraag, beschikbaar te stellen voor derden. Om geen onnodige risico's te lopen is het van belang dat de bodeminformatie die wordt verstrekt correct en volledig is. We werken aan het bruikbaar maken van het bodeminformatiesysteem (BIS). Vanaf begin dit jaar is het weer mogelijk om via het landelijke portaal 'het bodemloket' bodeminformatie voor derden beschikbaar te stellen. Hoewel het BIS bruikbaar is, is het nog niet volledig op orde en zal er de komende jaren nog veel moeten worden opgepakt.

Het afgelopen jaar is gewerkt aan het ontwikkelen van een concept visie en het optimaliseren van data in het bodeminformatiesysteem. De beheerorganisatie wordt onder de loep genomen. In een ambtelijke workshop bestaande uit alle deelnemers is een opgestelde concept visie voorgelegd. De deelnemers is gevraagd om aan te geven welke thema's uit de concept visie belangrijk zijn en die gevoed kunnen worden met de bodemdata vanuit het BIS.

De conclusie uit de workshop is dat er nu geen thema's zijn waarmee het bodeminformatiesysteem met extra bodemdata zou moeten worden gevuld. De resultaten uit de workshop gaan we in 2021 verder uitwerken en implementeren in het BIS.

Het bureau MUG heeft alle data geanalyseerd op kwaliteit en heeft hiervoor een verbeterplan opgesteld. Uit deze analyse is gebleken dat veel aanwezige data niet correct en veelal onvolledig in het systeem aanwezig is.

We zijn voortvarend bezig om de ingebrachte data te completeren, optimaliseren en te uniformeren.

We doen dit op drie fronten, handmatig corrigeren en aanvullen, systematische wijzigingen worden via systeemtechnisch wijze uitgevoerd en aanvullingen die nog moeten worden ingevoerd vanuit de bodemrapporten. Het invoeren van de bodeminformatie betreft zowel oudere als de nieuwe bodemrapporten die binnenkomen. Bij het compleet maken dan wel aanvullen van gegevens kan worden gedacht aan het intekenen in GIS van de locatie, dan wel koppelingen maken (adres, GIS, DMS, zaak e.d.).

Duidelijk is geworden dat de bodeminformatievoorziening meer is dan het bodeminformatiesysteem. De bodeminformatievoorziening is het geheel wat nodig is om bodeminformatie te verzorgen zowel voor de input als voor de output van bodemdata. De verbetering van de gehele bodeminformatievoorziening een gezamenlijke opgave van zowel de gemeenten, provincie als de RUD Drenthe. De opdrachtgevers en de RUD Drenthe hebben een projectgroep opgestart waarin deze opgave wordt onderzocht en uitgevoerd. De provincie en de gemeenten Assen en Hoogeveen hebben zitting in deze projectgroep.

4.7. Grondstromen en gebruik van secundaire stoffen

Aanvankelijk zou in 2019 met de gemeente een gesprek plaatsvinden over de gronddepots die door de gemeente (wegbeheerder en uitvoering projecten, maar ook door aannemers in opdracht van de gemeente) op dezelfde plek worden gerealiseerd en ook over de overschrijding van de termijn van 6 maanden voor de gronddepots. Dit gesprek is vanwege de PFAS-problematiek verschoven naar het voorjaar 2020. Echter door de Coronacrisis heeft dit gesprek pas plaats kunnen vinden in augustus. Er is gestart met het opschonen van de lijst met 126 gronddepots. Inmiddels is het overgrote deel van de

depots opgeruimd. In december zou er een vervolg overleg plaatsvinden. Deze is vanwege de vernieuwde lock-down verplaatst naar het voorjaar van 2021.

4.8. Diversen

In het jaarplan was enige financiële ruimte opgenomen om bij te dragen aan een gebiedsontwikkeling die vanwege de bodemverontreiniging niet zou plaats vinden zonder bijdrage van de gemeente. De gemeente Emmen is in zijn algemeenheid zeer terughoudend in dergelijke bijdragen. In dit geval gaat het om een zaak waarin in verleden toezeggingen zijn gedaan. De planontwikkeling is 2020 niet verder gevorderd. Er is nog geen concreet beroep gedaan op een bijdrage.

5. Verantwoording

5.1 Projectfinanciering RUD

Onderstaande tabel uit het jaarplan bodem laat zien, voor de saneringsprojecten waarover de RUD de projectleiding heeft, wat de verwachte uitgaven zouden zijn en wat de definitieve gemaakte kosten voor 2020 zijn geweest.

Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen	Project nummer	Saldo per 31 december 2019	Afrekening saldo gemeente	Gemaakte kosten 2020	Saldo per 31 december 2020
ISV Bodemtotaal (Splitting, Kleiduivensch.baan)	78004	-	-		
EM Bio actief bodembeheer-bodem informatie	78005	-1.200	1.200	20.000	-20.000
Project 0002 VOCL Emmen centrum EER	78006	-139.847	132.405	115.172	-122.615
EM Zincoat	78009			50.580	-50.580
Gero 1ste Kruisdiep	78010	-12.647	12.647	15.209	-15.209
Revitalisering Bargerveer	78011	-12.249	12.249		-
Project-0452 Gat van Reef Schoonebeek	78013	-89.861	89.861	44.145	-44.145
Ondergrond (ISV bodemsanering) incl GGB	78126	-35.545	35.545	29.246	-29.246
Ontvangen voorschotten		405.000	-405.000	-745.000	745.000
Saldo per 31 december 2020		113.650,62	-121.093,28	-470.648	463.205
		Schuld 31-12-2019			-113.651
		Afgerekend met gemeente			121.093
		Teveel afgerekend (betrof nagekomen nota 78006)			7.443
		Uitgaven 2020			274.352
					281.795
		Ontvangen voorschotten			-745.000
		Schuld 31-12-2020			-463.205
		Toegekend voorschotbedrag 2020		745.000	
De overschrijding van de uren op product 200 - Bodem van de Niet Drentse Maat van 1.716 uur moet ook uit deze post gefinancierd worden. De hieraan verbonden kosten zijn 1.716 uur keer € 98,30 is € 168.682,80.					
					168.683
		Schuld 31-12-2020			-294.523

Er is een aanzienlijk verschil in de geraamde kosten en de feitelijke uitgaven. De belangrijkste oorzaken van dit verschil zijn:

- dat een aantal saneringsmaatregelen nog niet in uitvoer zijn gegaan. Zo was voor Gero rekening gehouden met een mogelijke tweede injectie in 2019 om de biologische activiteit eventueel verder te stimuleren. Op basis van de huidige gegevens was deze tweede injectie in 2019 (nog) niet nodig. Voor de Boerdijk 32 bleek dat de voor de actualisatie bedoelde monitoring niet mogelijk was omdat alle oude monitoringspeilbuizen niet meer bruikbaar waren. Er heeft een heroverweging plaatsgevonden om te komen tot een saneringsplan.
- de discontinuïteit. De vaste projectleider is uitgevallen. Hoewel de RUD snel voorzag in vervanging was enige vertraging onvermijdelijk.
- de keus van de gemeente om nu geen beleidsontwikkeling voor te bereiden en zelf niet actief nieuw beleid te ontwikkelen had ook een aanzienlijk financieel effect.

4.3 Verantwoording ureninzet RUD

De apparaatskosten van de RUD voor de taken m.b.t. de Wbb maken deel uit van het reguliere jaarprogramma van de RUD. In het geval deze uren niet toereikend zijn, worden de kosten ten laste gebracht van bodembudget, niet ten laste van de algemene kosten van de RUD.

Naast de Wbb gerelateerde taken zijn er ook bodemtaken die voor alle gemeentes worden uitgevoerd, zoals advisering m.b.t. bodemaspecten bij bouwplannen of bestemmingsplannen en het toezicht op hergebruik van grond ingevolge het Besluit Bodemkwaliteit.

Onderstaand overzicht geeft de inzet weer voor de Wbb gerelateerde taken.

Tabel verantwoording uren RUD jaarplan bodem 2020

Werkzaamheden	uren
Spoedlocaties/GGB/projecten/bio's/evaluatie programma/ beleid	2196,25
Uitvoeren wettelijke taken/kennismanagement/informatiebeheer/verstrekking/WKO	2194,3
Toezicht en handhaving	761,50
Advisering	1098,50
Overige bodemtaken(zoals beleid, evaluatie programma/ bedrijvenregeling) /financieel beheer/bewaking voortgang/bodemkwaliteitskaart	1152,25
Totaal	7403 (afgerond)

Onderdeel	Project	Verwachte uitgaven in 2020	Wat gaan we daarvoor doen	Daadwerkelijke uitgaven in 2020
Spoedlocaties: de vangnetlocaties	VOCL centrum Emmen	€ 150.000,00	aanpassing systeem en voorbereiding op lange termijn	€ 115.172,00
	Gero, 1e Kruisdiep wz 70, Nieuw Weerdinge	€ 35.000,00	afronding bronsanering, uitvoering monitoringsmaatregelen	€ 15.209,00
	Gat van Reef, Schoonebeek	€ 90.000,00	Opstellen saneringsplan en uitwerken	€ 44.145,00
	Boerdijk 32, Veenoord	€ .110.000,00	Opstellen van saneringsonderzoek en saneringsplan	€ 50.580,00
	Actieplan spoed bedrijfslocaties	€ 10.000,00	Stimuleren voortgang aanpak spoedlocaties bedrijven en zo nodig handhaven op beschikking	€ -
				€ -
GGB	Gebiedsgericht grondwaterbeheer (GGB)	€ 100.000,00	Uitwerken gebiedsplan Emmen (<i>zie opm.</i>)	€ 29.246,00
Kennis	Kennisontwikkeling/kennisdeling	€ 35.000,00	nieuwe stoffen, nieuwe bedreigingen	€ -
Beleidsvoorbereiding	Visie op bodem en ondergrond	€ 50.000,00	Visie op bodem en ondergrond voorbereiden	€ -
	Vorbereiding op Omgevingswet (bodem)	€ 50.000,00	Vorbereiding en samenwerking met de regio	€ -
Informatiebeheer	Informatie-uitwisseling, producten etc.	€ 10.000,00	organiseren ingenieursdag, deelneming aan bijeenkomsten kennisontwikkeling/-deling	€ -
	Ontwikkelen systemen en werkwijzen	€ 45.000,00	Bodeminformatiesysteem/ DSO Omgevingswet); voorbereiding op toekomst	€ 20.000,00
Grondstromen	Integrale aanpak grondstromen	€ 10.000,00		€ -
Diversen	Overig	€ 40.000,00	diversen, b.v. bijdrage aan saneringskosten bij gebiedsontwikkeling	€ -
	Oplossen knelpunten monitoringsverplichtingen	€ 10.000,00	verrichten onderzoeken op diverse locaties	€ -
	Geraamde kosten	€ 745.000,00	Daadwerkelijke uitgaven projecten totaal	€ 274.352,00